

відзначав, що основна ознака суперграфіки — активність взаємодії з формою, що обумовлена самостійністю колірної графіки щодо об'ємно-просторової форми. Суперграфіка динамічно змінює характер форми, по-новому організовує простір, надає йому новий смисловий зміст.

При цьому він підкреслював, що суперграфіка затверджується як художній засіб не зоровим руйнуванням реальної геометрії форм, а створенням на їхній основі нової композиційної цілісності. Але суперграфіка може вступати в конфлікт з окремими елементами цілого: візуальне руйнування окремого об'єкта виправдано зоровим перетворенням об'єкта, не тільки більш значного за розмірами, а й набагато більш місткого за художнім змістом — архітектурно-дизайнерського комплексу.

Слід розуміти, що хоч мурал, арт і графіті це досить схожі види вуличного мистецтва, різниця між ними є. Справа в тому, що мурали є справді творами мистецтва, які, крім красивої картинки, покликані передавати якусь глибоку ідею чи сенс. Таким чином, дані зображення мають набагато більше спільного з класичними фресками, на яких зображені різні сцени з життя або міфології. З цього можна зробити висновок, що мурали це еволюційна форма фресок.

На відміну від графіті, створення муралів завжди є узгодженим із владою дією. Ще однією характерною відмінністю мурала є схильність до реалістичної картинки. Як правило, такі настінні малюнки виглядають практично як фотографії, перенесені на стіни.

СТРИТ-АРТ

Перепелиця О.В., к.п.н., доцент, Кучеренко К.П.

(Одеська державна академія будівництва та архітектури)

Свого роду каталізатором процесу впровадження проектних методів суперграфіки в архітектуру міста стали пішохідні вулиці, які отримали значне поширення в післявоєнній Європі. Пішохідні вулиці розглядалися як свого роду ідеальне місто ХХ ст. Упорядковані з цінною історико-архітектурною забудовою, інформаційно і функціонально насичені, вони задавали нову планку рівнем комфортності міських просторів. Суперграфіка тут стала своєрідним засобом підвищення художніх якостей архітектурних фасадів малоцінної забудови і декорування глухих торців будівель, підпірних стінок та огорож.

В кінці ХХ ст. на пішохідних вулицях з'явився новий вид декоративно-прикладного і монументального мистецтва — стріт-арт, твори якого в обмежених умовах міських вулиць історичного центру носили камерний характер і були розраховані на сприйняття пішоходами з ближніх дистанцій. Стріт-арт (англ. street art — вуличне мистецтво) — об'єднав в собі різні напрямки і техніки образотворчого та монументально-декоративного мистецтва в художньому осмисленні «вуличних поверхонь» (тротуарів, доріг, стін будівель і предметних форм).

Його головним завданням стала «інтеграція» різних форм образотворчого мистецтва в вуличний простір. Графічні та живописні зображення тут наносяться на форму об'єкта, перетворюючи її — збагачуючи, розвиваючи, змінюючи, а при необхідності і руйнуючи.

Тим самим стріт-арт став новою формою самовираження художника в міському просторі, заснованою на включенні традиційного зображувального мистецтва в архітектурний контекст і предметне середовище, в результаті якого виникають форми художнього синтезу.

Вуличні об'єкти розглядаються художниками стріт-арту як складова частина їхніх творів. Вуличний художник вносить принципово нові ідеї і образи в архітектурний контекст, часто контрастні і провокаційні.

Вони починають домінувати: ідея художника картини стає первинною, а сам контекст (об'єкт) вторинним. Ще однією особливістю мистецтва «стріт-арту» є залучення глядача в своєрідний діалог з твором.

Найчастіше глядач безпосередньо є присутнім при створенні стріт-арту, спостерігаючи за роботою художника на вулиці. Тим самим стріт-арт, на відміну від станкового мистецтва, твори якого експонуються в музеях і колекціях, є демократичним і доступним мистецтвом — його твори відкриті для сприйняття великою кількістю людей.

Також слід відзначити, що, на відміну від традиційної суперграфіки і окрім своїх композиційно-декоративних функцій, стріт-арт часто володіє глибоким соціальним і культурно-філософським змістом. Це поєднує стріт-арт з класичним станковим мистецтвом.

Певною мірою стріт-арт можна розглядати як особливу форму синтезу традиційного камерного живопису і графіки з масштабною суперграфікою в місті, що освоює значні за своїми розмірами площі.

Визначним в стріт-арті є його зв'язок з архітектурою та дизайном, що обумовлює і певний підхід до створення композицій, вибору художніх засобів. Крім того, важливою є комунікативна складова, подібна в певному сенсі і до архітектурної графіки — представлення архітектурного об'єкту в розумінні автора твору.

Країнами-засновницями стріт-арту вважаються Америка і Франція. Американський стріт-арт зародився ще в 1950-60-х рр. в м. Філадельфії у вигляді художньої течії «графіті». В цей час тут працював «райтер» (з англ. writer — художник) з «чорних» районів — Корн Бреад, який розмальовував стіни будинків «незрозумілими» написами — «тегами» (з англ. tags — підписи). Мистецтво графіті було своєрідним протестом проти расового гноблення.

Французькій стріт-арт з'явився значно пізніше, в 1980-ті рр. Але ще задовго до цього, в середині 1960-х, у Франції відбувалися паралельно з Америкою свої процеси, так чи інакше пов'язані з самовираженням художників — молодіжний художньо-політичний «ситуаціонізм».

Становлення стріт-арту як самостійного виду образотворчого мистецтва в місті відбувалося під впливом ряду факторів, серед яких були згадані раніше пішохідні вулиці, складна ситуація в сучасному постіндустріальному суспільстві, пов'язана з переоцінкою цінностей.

У сучасній «естетичній» людини, що прийшла на зміну «економічній» людині індустріального суспільства, виникає потреба в міських просторах з вищими художньо-естетичними якостями, в унікальному предметному і просторовому оточенні. Крім того, поява в міських просторах нового виду образотворчого мистецтва стало можливим, в тому числі, і завдяки розвитку нових методів та технологій в образотворчих мистецтвах.

ЗНАЧЕННЯ ГОЛОВНОЇ ПЛОЩІ МІСТА У ФОРМУВАННІ ГРОМАДСЬКОГО ПРОСТОРУ: ФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ ТА ЕСТЕТИКА

Сташенко М.С., Духіна В.С., здобувач
(Одеська державна академія будівництва та архітектури)

Міська площа є ключовим компонентом міського ландшафту, що слугує центром життя громади, культурного самовираження та громадської взаємодії. Її дизайн і просторова організація значно впливають на громаду та місто в цілому. Мета дослідження полягає в заглибленні у сферу проектування міських площ, використовуючи методи просторового аналізу, щоб дослідити їх багатогранні характеристики та їхнє значення в міському плануванні. Оскільки міста продовжують рости та розвиватися, ефективне використання міських просторів стає все більш критичним. Міські площі, як невід'ємні громадські простори, пропонують можливості для підвищення якості